

Archief oude bisdom nu online

Tientallen strekkende meters archief van het eerste bisdom Roermond (1559 – 1802) zijn sinds kort ontsloten voor historisch onderzoek. In het Regionaal Historisch Centrum Limburg werd op 28 juni de inventaris van de oude bisdomarchieven gepresenteerd. Daarmee is een schat aan informatie over de kerk en de gelovigen in Limburg tijdens het zogeheten ‘ancien regime’ nu te raadplegen. De inventaris is als boek te koop, maar ook online te raadplegen via: www.bisdom-roermond.nl/archief

Het eerste exemplaar van de inventaris werd in het gebouw van het RHCL in Maastricht aan bisschop Frans Wiertz aangeboden. Naast de 466 pagina's tellende inventaris van het archief van de bisschoppen tussen 1665 en 1802 bevat het boek ook de inventaris van delen van het archief van de voormalige bisschop en apostolisch vicaris-generaal uit de jaren 1794-1840, alsmede het archief van het Begijnhof van Roermond van 1294-1773. Van de periode tussen 1559 en 1665 zijn geen archiefstukken. Deze zijn door een grote stadsbrand in 1665 vernietigd.

Eerste bisdom Roermond

Het eerste bisdom Roermond besloeg het grootste deel van Noord- en Midden-Limburg, stukken van het aangrenzende Duitsland, Oost-Brabant en Nijmegen en het Land van Valkenburg in Zuid-Limburg. De bisschoppen uit die tijd namen tal van maatregelen voor de parochies en parochianen, die op papier zijn vastgelegd.

Oud-medewerker Gerard Venner van het RHCL heeft de afgelopen jaren vele duizenden documenten bestudeerd, gerubriceerd en overzichtelijk gerangschikt. Het ‘archief van de bisschop’ uit met name de 17e en 18e eeuw bevindt zich al sinds 1970 in het rijksarchief in Maastricht. Het was echter nauwelijks toegankelijk, omdat er geen bruikbare inventarislijst beschikbaar was. Die is er nu wel. Daardoor kunnen delen van de kerkelijke geschiedenis van Limburg, waarover tot nu toe weinig bekend was, voor het eerst goed onderzocht worden.

Drieluik afgesloten

Met de publicatie van de 'Inventaris van het archief van de bisschop van Roermond 1665-1802' wordt een drieluik van inventarissen afgesloten. In 2011 werd het archief van het oude kapittel gepubliceerd, in 2014 het archief van het oude officialaat (kerkelijke rechtbank) en nu dat van de bisschoppen uit die periode. Tussentijds werden ook de verslagen van de kerkvisitaties (officiële inspecties van parochies door of namens de bisschop) gepubliceerd. Daarmee is nagenoeg het hele archief van het eerste bisdom Roermond ontsloten. De inventaris van het officialaat en de kerkvisitaties zijn overigens ook online te raadplegen: www.bisdom-roermond.nl/archief